

У С Т А В

на

Образцово Народно Читалище „Будилник” - 1898г. гр. Ракиново

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. Образцово Народно читалище “Будилник” - 1898г. - гр. Ракиново е самоуправляващо се културно-просветно сдружение, което изпълнява и държавни задачи в областта на културата със седалище и адрес на управление: гр. Ракиново – 4640, обл. Пазарджик, ул. „Александър Стамболийски” № 4.

Чл.2. Образцово Народно читалище “Будилник” – 1898г. - гр. Ракиново е юридическо лице с нестопанска цел. То подлежи на вписване в регистъра на Окръжния съд.

Чл.3. В дейността на читалището могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.4. Образцово Народно читалище “Будилник” – 1898г. - гр. Ракиново може да се сдружава с други читалища за общи дейности без ограничаване на самоуправлението на собствената си дейност и имоти.

Чл.5. Отношенията на читалището с Общината и областната управа се характеризират с уважение, партньорство при обсъждане проблемите на културата, взаимодействие при запазване на автономията си.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ И ДЕЙНОСТИ

Чл.6. Целите на Образцово Народно читалище “Будилник” – 1898г.- гр.Ракиново са:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност на населението в гр. Ракиново.
2. Запазване местните обичаи и традиции.
3. Разширяване знанията на гражданите и подрастващите.
4. Развитие на творческите заложби на участниците в дейността.

5. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание на населението.
6. Осигуряване на достъп до информация.
7. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.

Чл.7. Читалището развива следните дейности:

1. Поддръжка библиотеки, читални, фото-, фоно-, филмо- и видеотеки.
2. Развитие на любителското художествено творчество.
3. Организиране школи, курсове, кръжоци, клубове, кино и видео показ.
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край.
5. Създаване и поддържане на електронни информационни мрежи.
6. Предоставяне на компютърни и интернет услуги.
7. Извършване и на допълнителни дейности, подпомагащи изпълнението на основните им функции.
8. Организиране на празненства, концерти, чествания и младежки дейности.
9. Създаване и съхраняване на музейни колекции, съгласно Закона за културното наследство.
10. Читалището може да развива допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определените в устава цели, но не разпределя печалба.
11. Видовете стопански активности, които читалището може да извършва са – консултантска, преводаческа, издателска, информационна и т.н., както и всяка друга стопанска дейност, която не е изрично забранена от закона.

Чл.8. Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА

ЧЛЕНСТВО

Чл.9./1/. Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/. Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни.

1. Действителните членове са дееспособни лица, навършили 18 години, заявили желанието си писмено при секретаря, които плащат редовно определения членски внос.

2. С право на глас и избор в ръководството, са действителните членове, които имат непрекъснато членство повече от една година и участват активно в живота на читалището.

3. Спомагателните членове са лица до 18 години, нямат право да избират и да бъдат избирани в читалищното настоятелство и имат съвещателен глас.

4. Колективните членове могат да бъдат професионални организации, стопански организации, търговски дружества, кооперации и сдружения, клубове и др. Те съдействат за постигане целите на читалището, за поддържане на материалната му база. Те имат право на един глас и могат да плащат членски внос по тяхна преценка, но не по-малко от определения в устава на читалището.

5. Почетни членове могат да бъдат български и чуждестранни граждани с изключителни заслуги за читалището.

Чл.10. Членовете на читалището с глас имат право на информация за решенията на Настоятелството, за състоянието и използването на материалната база и имотите, за изпълнението на бюджета.

Чл.11. Членовете на читалището с право на глас са носители на особени права и отговорности за съхраняването и обогатяването на имуществото на читалището.

Чл.12. Членството в читалището може да се прекрати от съответния орган в следните случаи:

1. При неплащане на членския внос за повече от една година - поради отпадане, с решение на Настоятелството.
2. По молба на члена - по собствено желание.
3. При грубо нарушаване на Устава.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

УПРАВЛЕНИЕ

Чл.13. Върховен орган на читалището е Общото събрание.

Чл.14. Общото събрание се състои от всички членове на читалището имащи право на глас.

Чл.15. Органи на читалището са Общото събрание. Настоятелството и Проверителната комисия.

Чл.16. /1/. Общото събрание има следните компетенции:

1. Изменя и допълва Устава.
2. Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя.
3. Приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на читалището.
4. Изключва членове на читалището.
5. Определя основни насоки на дейността на читалището
6. Взема решение за членуване или прекратяване на членството в читалищно сдружение.
7. Приема бюджета на читалището.

8. Приема годишния отчет за дейността до 30 март на следващата година.
9. Определя размера на членския внос.
10. Отменя решения на органи на читалището.
11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината;
12. Взема решения за прекратяване на читалището.
13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

Чл.17. Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.18. Редовно Общо събрание се свиква от Настоятелството един път в годината. Извънредно събрание може да се свиква по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или от една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

1. Поканата за събранието се изпраща на всеки член с право на глас в писмен вид и трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Поканата трябва да бъде получена срещу подпис, или връчена най-късно седем дни преди събранието. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в община Ракитово трябва да се поставят поканите за събранието.

2. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

3. Решенията по чл. 14, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11 и 12 от ЗНЧ се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

4. Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

5. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

6. Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.19. Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои от седем члена избрани за срок от 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

Чл. 20. Настоятелството има следните компетенции:

1. Свиква Общото събрание.
2. Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание
3. Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му.
4. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището.
5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.
6. Утвърждава Правилник за вътрешния ред в читалището.
7. Взема решения за отдаване на имоти под наем или аренда.
8. На заседанията на настоятелството присъства секретаря, води протокола и има право на съвещателен глас.

Чл.21. Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината на членовете си.

1. Протоколите от заседанията се подписват от всички присъстващи членове.

Чл.22. Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира за срок от три години.

Чл.23. Председателят:

1. Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на Общото събрание.

2. Представява читалището.

3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства Общото събрание.

4. Отчита дейността си пред настоятелството.

5. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството.

Чл.24. Секретарят на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета.

2. Организира текущата основна и допълнителна дейност.

3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал.

4. Представява читалището заедно и поотделно с председателя.

5. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл.25. Проверителната комисия се състои от три члена, избрани за срок от три години.

1. Членове на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово правни отношения с читалището или са роднини на членове на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

2. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на Общото събрание.

3. При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява Общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл.26. Не могат да бъдат избрани за членове на настоятелството, проверителната комисия и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.27. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ПЕТА

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл.28. Имуществото на читалището се състои от право на собствени недвижими имоти, движими вещи и други вещни права, ценни книжа, авторски права, вземания и от предоставени за безвъзмездно ползване недвижими имоти.

Чл.29. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос.
2. Културно-просветна и информационна дейност.
3. Субсидия от държавния и общинския бюджет.
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество.
5. Дарения и завещания.
6. Други приходи.

Чл.30./1/. Предложенията за годишната субсидия за читалището, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерството на културата съгласувано с областната администрация и община Ракиново.

1. С решение на общинския съвет читалището може да се финансира допълнително над определената по ал. 1 субсидия със средства от собствените приходи на общината.

2. Гласуваната от общинския съвет субсидия за читалището, определена на основата на нормативи и по реда на ал. 2, не може да се отклонява от общината за други цели.

Чл.31. Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на община Ракиново, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление.

1. При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищна сграда средствата се осигуряват от общински съвет Ракиново.

Чл.32. Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

2. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

Чл.33. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.34. Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

1. Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в община Ракиново.

Чл.35. Председателят на читалището в Ракиново ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

1. Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината.

2. Програмата по т.1 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на община Ракиново.

3. Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по т.1 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

4. Доклада по т.3 на читалището се обсъжда от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представител на читалището - вносител на доклада.

ГЛАВА ШЕСТА

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.36. Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години. В тези случаи министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище;
4. не е учредено по законния ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

6. Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

7. Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл.37./1/. При прекратяване на читалището с ликвидация, същата се извършва от управителния орган или от определено от него лице.

/2/. Ако ликвидатор не е определен по реда на ал.1, както или с решение на върховния орган на читалището, той се определя от окръжния съд по седалище на читалището.

Чл.37./1/. Разпределянето на останалото след удовлетворяване на кредиторите имущество се решава съгласно устава, доколкото в закон не е предвидено друго. Ако решение не е било взето до прекратяването, то се взема от ликвидатора на читалището.

/2/. Ако не съществуват лица по ал.1 или те не са определяеми, имуществото преминава върху общината по седалището на читалището. Общината е длъжна да използва полученото имущество за дейност, възможно най-близка до целта на прекратеното читалище.

/3/. Имуществото по предходните точки не може да се разпределя, продава или по какъвто и да било начин да се прехвърля на ликвидатор, назначен извън кръга на лицата по ал.2, с изключение на дължимото им възнаграждение.

/4/. Лицата придобили имущество в резултат на извършената ликвидация по ал.1 - 3, отговарят за задълженията на прекратеното читалище до размера на придобитото.

ГЛАВА СЕДМА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.38. Ако Председателя и/или секретаря на читалището предостави имущество в нарушение на чл. 3, ал. 4, от ЗНЧ се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. и с лишаване от право да заема изборна длъжност в читалището за срок 5 години.

Чл.39. Ако Председателя на читалището не заяви вписване в регистъра на читалището в срока по чл. 10, ал. 3, от ЗНЧ се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл.40. Ако Председателя на читалището не представи доклад за изпълнението на читалищните дейности и за изразходваните от бюджета средства в срока по чл. 26а, ал. 4, от ЗНЧ се наказва с глоба от 150 до 300 лв.

Чл.41. За всички неуредени в този устав отношения се прилага ЗНЧ, ЗЮЛНЦ и действащите в страната нормативни уредби.

ГЛАВА ОСМА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Пар.1. Читалището има кръгъл печат с надпис – Образцово Народно читалище “Будилник” – 1898г. - гр. Ракитово.

Пар.2. Празниците на читалището са: Първи март - ден на самодееца, Двадесет и четвърти май – Ден на славянската писменост и култура, Първи ноември- Деня на Народните будители.

Този Устав е приет на Отчетно-изборно събрание на Образцово Народно читалище “Будилник” – 1898г. - гр. Ракитово, проведено на 06 април 2016г., в съответствие с промените в Закона за народните читалища и подписан от присъстващите членове на общото събрание.

Председател: .....
/Георги Балкански/

Настоятелство:

1. Георги Цочев Балкански - Председател
2. Райна Ангелова Балабанова - член
3. Николина Георгиева Левтерова - член
4. Надежда Георгиева Димова - член
5. Георги Христов Янушев - член
6. Анна Христова Митева - член
7. Светлана Георгиева Коцева – член

Проверителна комисия:

1. Анастасия Венкова Попчева – Председател
2. Янка Ангелова Карагъзова - член
3. Мариана Петрова Допчева - член